

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

20 aprel 2016-cı il № 29 (2044)

Qiyməti 25 qəpik

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Biz danışıqlara sadıq, bundan sonra da çalışacağıq ki, bu münaqişə sülh yolu ilə öz həllini tapsın. Bununla bərabər, biz Ordumuzun gücünü daha da artıracağıq. Ona görə artıracağıq ki, bax, bu təxribatlar, erməni təxribatları cavabsız qalmasın.

Neçə illərdən bəri yaxından tanıdığım təcrübəli zabit Elsevər Orucovla dərin qazılmış səngərlə irəli addımlayırıq. Yazın ilk günləri olsa da, hava soyuqdur. Yağışlar ara vermir. Havanın sərtliyinə məhəl qoymayan əsgərlər isə mövqelərində ayıq-sayıq dayanaraq yurdumuza keşik çəkirlər.

Bizi ön mövqedə leytenant Kamil Poladov qarşılayıb bildirdi ki, gün ərzində düşmən atəşkəs rejimini üç dəfə pozub. "Əsgərlərimiz dəqiq zərbələrlə ermənilərin atəş mövqələrini susdurdular. Ağır itki verən düşmən geri çəkilməyə məcbur oldu. Əminəm ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşlərdə biz mütləq qalib gələcəyik."

Taım komandiri söhbətinə davam edərək nümunəvi xidmətdə fərqlənən əsgərlərdən Ramiz Seyidməmmədovun, Tərlan Babayevin, Xaqani Məmmədovun, Tural Cəlilovun, İfrəddin Məmmədovun, Taleh Bədirovun və başqalarının adlarını çəkdi.

Leytenant Kamil Poladov xeyli müddətdir ki, ön xətdə xidmət edir. Komandanlıq onun xidmətini layiqincə qiymətləndirib. Ötən ilin yekunlarına görə həm fəxri fərman alıb, həm də mükafata layiq görülüb.

Qısa söhbətdən sonra müşahidə məntəqələrində dayanan şəxsi heyətin yanına getdik. Düşmən mövqələrini daim nəzarətdə saxlayan əsgərlərimiz postlarında sərvaxtdırlar. Müşahidə apararıq hərbiçilərdən birinə yaxınlaşırıq. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu manqa komandiri Həmzə Məmmədov ötən ilin aprelindən ön xətdə xidmət edir.

- Həmişə mövqelərimizdə ayıq-sayıq dayanırıq, - deyərək manqa komandiri Həmzə Məmmədov bizimlə söhbətə başladı. - Bu gün üzərimizə böyük vəzifələr düşür. Ön

"Düşmənin atəş mövqeləri susduruldu"

başlıca vəzifəmiz torpaqlarımızı erməni işğalçılarından qorumaq və azad etməkdir. Məni yenidən hərbi xidmətə, ön xətdə gətirən əsas amil yurduma bağlılıqdır. Gör-

düyünüz kimi, mövqelərimizdə ayıq-sayıq dayanırıq, düşməni məhv etməyə hər an qadirik. Yeter ki, Ali Baş Komandan əmr etsin.

Bu postda yurdumuzu qo-

ruyan əsgərlərlə söhbətimizi yekunlaşdırdıqdan sonra zabit Elsevər Orucovla birlikdə qarşıdakı mövqelərə tələsdik.

"Azərbaycan Ordusu"

Qələbən mübarək, Azərbaycan əsgəri!

2-ci səhifədə

"Vətən kimi müqəddəs olan başqa varlıq tanımıram"

3-cü səhifədə

Ulu öndərin yadigarı

4-cü səhifədə

Arxa cəbhənin əsgərləri

5-ci səhifədə

Ön xətdən reportaj

Qələbən mübarək, Azərbaycan əsgəri!

Hərbi hissəyə gəlib çatanda şəxsi heyət döyüşdən yenicə qayıtmışdı. Zabitlər, əsgərlər bir yerə yığılıb döyüşlərdən danışır, qazandıqları uğurlardan söz açırdılar. Hamının üzündə qələbə sevinci var idi.

- "Həyəcan" signalı verilən kimi şəxsi heyət silahlanıb döyüşə hazır vəziyyətdə düzüldü. Məlum oldu ki, erməni qəsbkarları həm yaşayış məntəqələrimizi atəşə tutublar, həm də mövqələrimizə hücum ediblər, - deyə zabit Eldəniz Sadıqov bizimlə söhbətə başladı. - Vaxt itirmədən yola düşdük. Biz postlarımızı yaxınlaşanda gərgin döyüşlər gedirdi. Atılan güllələrin səsi dağlarda əks-səda verirdi. Özümüzə əlverişli mövqe tutub döyüşə başladım. Düşmənin ciddi müqavimət göstərirdi. Zabit və əsgərlərimiz hünər və rəşadətə vuruşurdular. Çox keçmədi ki, qəfil həmlə ilə ermənilərin müqavimətini qırdım. Açıq-açıqına üstünlüyümüz hiss olunurdu. Düşmənin bir neçə postunu aldıq. Artıq şəxsi heyət qələbə sevinci yaşayırdı. İşğalçıların mövqələrini ələ keçirən kimi burada möhkəmləndik. Dünənə kimi düşmənlərin nəzarət etdiyi ərazi və yüksəklikləri azad etmişdik. Torpağın da, daşın da, elə bizim də üzümüz gülürdü. Bu döyüşdə Azərbaycan əsgəri gücünü, qüdrətini düşməne göstərdi. Xalq öz ordusunun nəyə qadir olduğunu gördü. İnanıram ki, qələbələrimiz davamlı olacaq.

Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətə Əlaqələr İdarəsinin dövlət qulluqçuları Elçin Umudov və İlqar Orucov da döyüşdən yenicə qayıtmış əsgərlərlə söhbət edir, onların sevincinə şərik olur, qələbə münasibəti ilə şəxsi heyəti təbrik edirdilər.

- Ordumuzun uğurları ürəyimizi dağa döndərüb, - deyə

keçmiş hərbi Elçin Umudov sevincini bizimlə bölüşdü. - Neçə illərdir ki, bu günü gözləyirdik. Azərbaycan Ordusu qazandığı uğurlarla xalqımıza böyük sevinc bəxş etdi. Qarabağ müharibəsi iştirakçısıyam, əsgərlərin gülümsəyən çöhrəsini görəndə ötən günləri xatırladım. Azərbaycan əsgərləri son döyüşdə cəsarət və hünərləri ilə tarix yazdılar. Əgər işğalçılar yenidən atəşkəsi pozsalar, yenə də tutarlı cavab alacaqlar. Zabit və əsgərlərimizə qarşıdakı döyüşlərdə uğurlar arzulaıram. Qoy hərbiçilərimiz xalqımızı yeni qələbələri ilə sevindirsinlər.

Qərargahın qarşısında dayanmış zabitlərdən biri döyüşdən qayıtmış əsgərlərə silah-

ları təmizləmək barədə tapşırıqlar verir. Yaxınlaşıb tanış oluram. Öyrənirəm ki, kapitan Yaqub Qasımov xeyli müddətdir doğma ordumuzun sıralarında xidmət edir.

Döyüşdən qalib dönmüş zabitin çöhrəsindən ürəyimizə məğrurluq süzülür. Kapitan bizimlə söhbətində son döyüş-

lərdən söz açdı:

- Erməni işğalçıların atəşkəsi pozaraq mövqələrimizə hücumu keçməsi barədə məlumat verilən kimi vaxt itirmədən sənəklərə tələsdik. Silahlar "dile" gəlmişdi, güclü atəş səsləri qulaq batırırdı. Atəşlərin zərbindən ayağımızın altındakı torpaq da titrəyirdi. Əsgərlərimiz döyüşə şir kimi atıldılar. Düşmənin yağdırdığı güllələr başımızın üstündən vıyıdayıb keçsə də, buna məhəl qoymadan mövqe tutub ermənilərin qarşısını almağa başladım. Minaatanların lüləsi od püskürürdü. Dəqiq atəş zərbələrimiz qəsbkarlara göz açmağa imkan vermirdi. Ermənilər mövqələrinin dərinliyinə çəkilib mərmilərdən qorunmağa çalışırdılar. Tankçılarımız da bir göz qırpmında irəli yeridilər. Zirehli texnikaların zəhmindən, gurultusundan düşmənin qorxuya düşüb qaçmağa üz qoydu. Neçə illərdən

bəri möhkəmləndikləri istehkamlarını, mövqələrini tərk edirdilər. Düşmənin gücümüz, qüdrətimiz qarşısında duruş gətirə bilmirdi. Ermənilərin üstünə qələbə əzmi ilə gedirdik. Neçə illər idi ki, bu günü, bu anı gözləmişdik. Artıq illərin arzusuna qovuşmuşduq. Torpaqlarımızın yağdı tapdağından azad olunduğu gün gəlmişdi. Gərgin döyüşlər oldu, bu döyüşləri heç zaman unutmaram. Qürurluyam ki, xalqımıza qələbə sevincini yaşadan hərbiçilərin arasında mən də varam.

- Bu, tarixi bir döyüş oldu, - deyə əsgər Pırverdi Abbasov söhbətimizə qoşuldu. - Ermənilərə yaxşıca dərs verdik. Düşmənin əks-həmləməyə qarşısında dayan bilməyib geri çəkildi. Nə qədər cəhd göstərsələr də, mövqələrini qoruya bilmədilər. Bu əməliyyat zamanı ermənilər xeyli canlı qüvvə və döyüş texnikası itirdilər.

Əsgər İsmət Fətəyevnin də ürəyi dolu idi. Onun üzündən bəxtəverlik yağdırdı. Döyüşlər zamanı qazandığı qələbənin sevincini yaşayırdı. Əsgər dedi ki, mövqələrimiz uğrunda gedən döyüşləri bütün həyatı boyu xatırlayacaq. "Bu əməliyyatlarda həm komandirlərim, həm də əsgər dostlarım igidlik göstərdilər. Düşməni məğlub edib xalqımıza sevinc bəxş etdik. İnanıram ki, bu sevincin ardı gələcək. Biz daim irəli gedəcəyik."

Sıra meydanında məğrurcasına addımlayan döyüşçülərə baxdıqca ixtiyarsız olaraq dodaqlarımdan bir nida qopur: "Qələbən mübarək, Azərbaycan əsgəri!"

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar müəllifindir**

Snayperlər hazırlığı kursunun növbəti buraxılışı olub

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində snayperlərin təkmilləşdirilməsi kursunun növbəti buraxılışı keçirilib. Kursu müvəffəqiyyətlə bitirənlərə sertifikatlar təqdim edilib.

Kursda əsas diqqət snayperlərin çətin ərazi və hava şəraitində həyatda qalma və dəqiq atəş açma bacarıqlarının təkmilləşdirilməsinə yönəldilib.

Qabaqcıl təcrübə və üsullardan istifadə etməklə təşkil olunan kurslara Müdafiə Nazirliyinin bütün hərbi hissələrində xidmət keçən snayperlərin cəlb edilməsi planlaşdırılıb.

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

18 aprel 2016-cı il.
Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəb-

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

hənin müxtəlif istiqamətlərində 60 millimetrlilik minaatanlardan və iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 115 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonunun Paravakar kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq kəndində və Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Ayqədör kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Tovuz rayonunun Muncuqlu kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksək-

liklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Yarımcı, Ağdam rayonunun Şıxlar, Cəvahirli, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Nəmirli, Yusifcanlı, Mərzili, Qaraqaşlı, Şuraabad Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq, düşmənin mövqələrinə

və sənəklərinə 116 dəfə atəş zərbəsi endirib.

19 aprel 2016-cı il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 121 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonunun Paravakar, Berkaber kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Noyemberyan rayonunun Voskevan, Dovex kəndlərində yerləşən mövqələrdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq, Qazax rayonunun Qızılhacılı, Quşçu Ayrım, Kəmərlı kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari

kəndlərində yerləşən mövqələrdən Tovuz rayonunun Ağdam, Əlibəyli, Koxanəbi kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Yarımcı, Göyax, Ağdam rayonunun Şıxlar, Baş Qərənd, Cəvahirli, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Nəmirli, Şuraabad Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq, düşmənin mövqələrinə və sənəklərinə 126 dəfə atəş zərbəsi endirib.

Kəşfiyyatçılar haqqında vaxtaşırı yazılarım dərc olunub. Bu sahədə xidmət edən qorxubilməz, cəsur hərbiçilərimizlə söhbətlərim həmişə mənə xoş ovqat yaradıb. Kəşfiyyatçıların fiziki möhkəmliyi adamda qürur doğurur, əslində onların idmançı peşəkarlığına mailk olması vacib şərtir. Bəzən düşməni arxasında döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən silahdan istifadə mümkünsüzdür. Bu zaman kəşfiyyatçı elə fiziki hazırlığa malik olmalıdır ki, rəqibi qarşısında aciz qalmasın. Məhz bu baxımdan kəşfiyyatçıların seçilməsinə vacib amillərdən biri onların yetərli idman vərdişlərinin olmasıdır. Bəzən hərbi hissələrimizdə keçirilən bayram mərasimlərində, yaxud hərbi andıçmə tədbirlərində boylu-buxunlu, əsl idmançı görkəminə malik hərbi qulluqçuların nümayiş etdirdikləri əlbəyaxa döyüş növləri hamıda nikbin əhval-ruhiyyə və ordumuzun gücünə inanmış hissi yaradır.

Hərbi ixtisasına görə kəşfiyyatçı olan yüksək rütbəli zabıt dostumun dilində əzbər olan bir deyim var: kəşfiyyat ordunun gözüdür. Həqiqətən də, müharibədə hərbi əməliyyatların uğurla yekunlaşmasında bu vacib sahənin döyüşçüləri böyük rol oynayırlar. Cəbhə bölgəsində ezamiyyətə olan zaman komandirlər ordumuzun aprel zəfərində xüsusi xidmətləri olan kəşfiyyatçılar haqqında da geniş söhbət açdılar. Bu cəsur döyüşçülərimiz haqqında yazı hazırlamaq qərarına gəlirəm.

Budur, həmsöhbətim kəşfiyyatçı-istehkamçı Teymur Əliyev doğulduğu rayonun ərazisində xidmətini davam etdirməsindən qürur duyduğunu bildirərək deyir ki, adama torpaq qədr əziz olan ikinci varlıq yoxdur. "Torpağımız, Vətənimiz kimi müqəddəs olan başqa varlıq tanımırıram. Biz torpağa and içirik, onu göz bəbəyimiz kimi qorumağı əsas borcumuz bilirik. Əbəs yerə deyilmir ki, torpaq, uğrunda ölənsə, Vətəndir. Üzərində boya-başa çatdığımız bir yurda ana Vətən deyirik, çünki ondan sonra da son damla qanımıza kimi döyüşək, nəfəsimizi əsirgəməyək". Kəşfiyyatçı əsgərin dərin mühakiməsi, dediyi fikir ürəyimi döyündür. Düşünürəm ki, bu gün Azərbaycanımızı müqəddəs bilib onun uğrunda can əsirgəməyən nə qədər mətin oğullarımız var. Allah rəhmət ələsin Mübariz İbrahimova, o da kəşfiyyatçı idi, hər saat, hər an Vətəni, işğalda əsir qalan yurd yerlərimizi düşünürdü, Vətənimiz üçün na-

Vaxtilə Ermənistan ordusunda mühüm vəzifə sahibi olmuş, ehtiyatda olan generallardan biri Azərbaycanın gerçek qələbəsinə etiraz edərək bildirib ki, biz bu döyüşlərdə məğlub olduq, azərbaycanlılar isə hərbi güclərini sübuta yetirdilər.

İkinci bir həmsöhbətim isə vaxtilə Daxili Qoşunların sıralarında xüsusi təyinatlı kimi əsgəri xidmət keçmiş müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçumuz Rövşən Rəhimovdur. Kəşfiyyatçının sözlərinə görə, adamı döyüşə ruhlandırın əsas amillərdən biri dövlətin və ordu rəhbərliyinin öz əsgərinə, öz ordusuna olan diqqət və qayğısıdır.

Bütün bu görülən işlər bizi daim ruhlandırır. Əsgər hiss edəndə ki, ona dayaq olan dövlət, komandanı var, onda daha üreklə xidmət edir.

14 yaşından cüdo idmanı ilə məşğul olan və bir çox yarışlarda sınaqdan çıxmış Rövşənin də sözlərinə görə, mübariz ruhlu kəşfiyyatçıların yetişmə-

rax, qoy rahat ölüm, get yoldaşlarımıza kömək et. Mən isə çətin olsa da, onu geriye, həkimlərimizə çatdırıb bildim. İndi hospitaldadır, artıq həyatı üçün təhlükə geridə qalıb. Həmişə zəngləşib danışanda deyir ki, həyatda sağ qaldığıma görə ömrüm boyu sənə minnətdar olacam. Valideynləri də mənə zəng etdilər, kövrək ata-ana qəlbindən süzülən minnətdarlıq hissini ifadə etmək isə çətin. Amma elə bilirəm ki, həyatda ən böyük mükaflatım yaralı silahdaşımı xilas etməyim olacaq."

Kəşfiyyatçı danışdıqca az qala qəhər məni boğur, bir anlığa müharibə səhnələrini əks etdirən filmlər nəzərimdə canlanır. Bu Azərbaycan əsgərinin mənəvi zənginliyi, insani dəyərlərinin müqayisəyəgəlməz ölçüsüdür. Bəli, aprel savaşı düşmənlə mübarizəyə qadir olan gənclərimizin ən uca, ali mənəvi dəyərlərə yiyələndiklərini bütün çalarlarıyla büruzə verdi. Əgər əsgər döyüşdüüyü torpağın uğrunda şəhid olmağı özünə şərəf bilirsə, onda bu əsgərin vətənpərvərliyinə şübhə ola bilməz.

İsmayıl Nəsirovun sözlərinə görə, vaxtilə əsgər kimi xidmət etdiyi hərbi hissədə kəşfiyyat bölməsinin komandiri olub. Sonralar bir müddət mülki işdə çalışmasına baxmayaraq yenidən ürəyinin hökmü onu orduya qaytarıb.

Həmişə arzum idi ki, orduda kəşfiyyatçı kimi xidmət edim və arzum komandanlığa bildirdəndə təəddüd etmədən razılıq verdilər. - Həmsöhbətim bildirir. - Xidmətim dövründə döyüş vərdişlərimi daha da artırmağa səy göstərdim. Ümumiyyətlə, kəşfiyyatçı daim hazırlıqda, bilik və səriştəsini təkmilləşdirməlidir. Bu baxımdan təlimlərin rolu çox önəmlidir, hər təlim bizi döyüşlərə bir addım yaxınlaşdırırdı. Nəhayət, aprel savaşı bütün öyrəndiklərimizi sınaqdan çıxardı və real üstünlüyümüzü düşməne sübut etdik.

Həmsöhbət olduğum digər kəşfiyyatçılar da aprel döyüşlərində əsl qələbə ruhuna kökləndiklərini və bundan sonra da hər zaman torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün haqq savaşına hazır olduqlarını bildirdilər.

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

“Vətən kimi müqəddəs olan başqa varlıq tanımırıram”

rahat bir ömür yaşayırdı. Sonda ürəyindəki coşqun Vətən sevgisi onu düşmənlə qeyri-bərabər savaşa gətirib çıxardı. Həmişə Mübariz haqqında düşünəndə belə qənaətə gəlirəm ki, onu savaşa aparan əsas qüvvə məmləkətimizə əsl övlad sevgisi olub. Qəhrəman kəşfiyyatçımızın dəfn mərasimində iştirak edən dövlət başçısı, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Mübarizin atası Ağakərim dayının qürurlu baxışlarına nəzər yetirib demişdi ki, əmin olun, Mübarizin qanı yerdə qalmayacaq, çünki Azərbaycan Ordusu sıralarında yüzlərlə, minlərlə Mübariz kimi mətin, qəhrəman oğullar yetişir. Doğrudan da, aprel döyüşləri Ali Baş Komandanımızın uzaqgörənliyini, müdrikliyini sübuta yetirdi. Bir aprel gecəsində ordumuzun qorxmaz döyüşçüləri düşməni üzərinə şığıyaraq ona sarsıdıcı zərbələr vurdular.

rında xüsusi təyinatlı kimi əsgəri xidmət keçmiş müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçumuz Rövşən Rəhimovdur. Kəşfiyyatçının sözlərinə görə, adamı döyüşə ruhlandırın əsas amillərdən biri dövlətin və ordu rəhbərliyinin öz əsgərinə, öz ordusuna olan diqqət və qayğısıdır.

Son bir neçə ildə Azərbaycanda ordu quruculuğunun inkişaf etdirilməsinə diqqət daha da artıb, - deyir Rövşən Rəhimov bildirir. - Bu gün tam əminliklə deyə bilirik ki, hərbi xidmətdə olan insanların bütün qayğıları ölkə rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir. Nə qədər hərbi şəhərciklər istifadəyə verilib, zabıt-gizir ailələri müasir mənzillərə sahib olublar. Həmçinin bölgələrdə, cəbhə xəttinə yaxın ərazilərdə yeni əsgər kazarmaları, yeməxana-camaşırxana kompleksləri tikilərək döyüşçülərin ixtiyarına verilib.

sində fiziki hazırlıq mühüm şərtir. Kəşfiyyatçı aprel döyüşlərindən söhbət açır, böyük qələbəmizin əldə edilməsində az da olsa zəhməti olduğuna görə özünü qürurlu sanır. Bildirir ki, bir yaralı silahdaşının həyatda sağ qalmasında köməyi olub: "Aprelin 2-də hərbi əməliyyatımızın qızgın çağında düşmənin əl qumbarası məni yaraladı. Komandirim gəldiyimiz cığırla geri qayıtmağımı əmr etdi. Amma yaramın yüngün olduğunu bildirdim və xəsarət alan qolumu sariyaraq döyüşə davam etdim. Elə bu vaxt digər kəşfiyyatçımızın qəlpə yarası aldığı gördüm. Onun yaraları ağır idi, azacıq ləngimə həyatını itirməsinə səbəb ola bilərdi. O, mənə nisbətən bədənli idi, amma buna baxmayaraq yaralını çiyinə alıb döyüş mövqeyindən uzaqlaşmağı qərara aldım. Yolda döyüşçümüz mənə yalvarırdı ki, Rövşən, məni yalnız bu-

“Torpağın da yaraları sağalacaq”

Hospitalda olarkən döyüşlər zamanı yaralanan zabıt və əsgərlərimizlə görüşmək və həmsöhbət olmaq imkanı yarandı. Tanıdığım qəhrəman Azərbaycan oğullarını hər kəsin tanımasını istədim.

Leytenant Qadir Quliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasında anadan olub. 2015-ci ildə hərbi təhsilini başa vurduqdan sonra cəbhə bölgəsində yerləşən "N" hərbi hissəsində xidmətə başlayıb.

Gənc zabıtdən hansı şəraitdə yaralandığını soruşuruq. Leytenant hadisəni belə xatırladı:

- Lələtəpə yüksəkliyinin alınmasında iştirak etdirdim. İrəli atılarkən hamımızın bir məqsədi vardı: strateji əhəmiyyətə malik yüksəkliyi düş-

məndən azad etmək, işğalda olan torpaqlarımıza ayaq basmaq. Düşmənlə döyüşə girdik. Yüksəkliyi onlardan azad etdik. Möhkəmləndikdən sonra plana uyğun olaraq bir qrupumuz geri qayıdırdıq. Düşməni minaa-

tanlardan bizə atəş açmağa başladı. Mən və kiçik çavuş Rakif Vəlişov yaralandıq. Biz dərhal hospitala gətirildik. Sağalırıam, arzumdur ki, tez bir zamanda xidmətə qayıdım və Ali Baş Komandanın əmri ilə

torpaqlarımızı azad edək.

Zabıt həkim və tibb bacılarından da çox razılıq etdi. Dedi ki, tibb bacıları bir ana, bacı kimi qayğımıza qalırlar. Baş çavuş Səyyarə Baxışova, baş çavuş Sevda Yusifova, əsgər Xətirə Tağıyeva və başqaları bir an olsun belə öz diqqət və qayğılarını bizdən əsirgəmir.

Əsgər Murad Fətəliyev Bakı şəhərində anadan olub. Kooperasiya Universitetini bitirib. 10 aydır ki, hərbi xidmətdədir.

- Döyüş postumuzda basqın oldu, - deyir əsgər. - Post başçımız gizir Babək Həmidov aprelin 2-si gedən döyüşlərdə yaralandığı üçün hospitala yerləşdirilmişdi. Bu səbəbdən post başçısını kapitan Elnur Əmirov evəz edirdi. Təcrübəli zabıt düşməni tərəfdən basqını vaxtında müəyyən etdi. Onun komandası ilə hər birimiz öz döyüş mövqeyimizi tutduq. Verilən əmr və tapşırıqları düzgün icra etdik. Düşməni geri çəkilməyə başladığı. Şükürlər olsun ki,

şəhid olan və məndən başqa yaralanan olmadı. Məni isə təcili hospitala gətirdilər. Tibb xidməti polkovnik-leytenantı Elçin Abdullayev əməliyyat edərək qəlpəni bədənimdən çıxardı. Tez bir zamanda sağalıb xidmətimi davam etdirmək istəyirəm.

Əsgərlər Toğrul Millətzadə və İslam Həmidov da döyüşlər zamanı yaralanıb, hospitala yerləşdiriliblər. Cəsur və qorxmaz Azərbaycan əsgərləri düşməne layiqli zərbələr vuraraq öz xidməti borclarını ləyaqətlə yerinə yetiriblər.

Onların hər biri qəhrəman, qorxmaz, Vətən üçün döyüşməyə, torpaqlarımızı azad etməyə hər an hazır olan Azərbaycan əsgəridir. Vuran əlini tətikdən, gören gözünü düşməndən, döyüşən ürəyini Azərbaycandan çəkmə, Azərbaycan əsgəri...

Yaralıların baxışlarından bir ifadə oxunur: "Biz də sağalacağıq, torpaqlarımızın da yaraları sağalacaq!.."

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycanın hərbi təhsil sistemində Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin xüsusi yeri var. Bu təhsil ocağı ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və uzaqgörənliyi ilə Bakı şəhərində 1971-ci ildə qapılarını kursantların üzünə açıb. Vətəni müdafiə etməyi özlərinə peşə seçənlər öncə bu təhsil ocağına üz tuturlar.

Aprelin 18-də Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılmasının 45 illiyinə həsr edilmiş elmi-praktik konfrans keçirildi. Tədbirə Silahlı Qüvvələrimizin xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin nümayəndələri ilə yanaşı, ölkəmizin digər elm ocaqlarından da qonaqlar dəvət edilmişdilər.

Konfrans iştirakçıları öncə ümummilli lider, məktəbin yaradıcısı Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş oğul və qızlarımızın xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Sonra Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirildi.

Giriş sözü ilə çıxış edən hərbi liseyin rəisi, bu təhsil müəssisəsinin ilk məzunlarından olan polkovnik Rüfət Əmirov konfrans iştirakçılarına salamladı. Ulu öndər Heydər Əliyevin yadigarı adlandırılan liseyin hərbi təhsil ocaqları arasında yeri və rolundan, ötən illər ərzində onun yetirmələrinin qazandığı nailiyyətlərdən da-

Ulu öndərin yadigarı

Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılmasının 45 illiyinə həsr edilmiş tədbirlər keçirilib

nışdı. Zabitin sözlərinə görə, bu gün Silahlı Qüvvələrimizdə elə bir qoşun növü, hərbi hissə yoxdur ki, orada liseyin yetirmələri xidmət etməsinlər. Son aprel döyüşlərində də ordumuzun qazandığı uğurlarda məktəbin yetirmələrinin payı az deyil.

Hazırda aparılan islahatlar nəticəsində təhsilin keyfiyyətinin xeyli yüksəldiyini söyləyən polkovnik R.Əmirov konfransın işinə uğurlar arzuladı.

Konfransın plenar iclasında lisey rəisinin tədris üzrə müavini polkovnik Məhəmməd Rzaev "Hərbi təhsil sistemi və

bin nə qədər yetirməsi şücaət göstərib. Onlar Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülüb, Vətənimizin orden və medalları ilə təltif ediliblər. Məzunlardan Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə canından keçənləri də olub. Bir faktı yeri gəlmişkən qeyd etmək istədim ki, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və hazırda ordu quruculuğunda xidmət edən onlarla ali rütbəli zabit bu təhsil ocağının yetirməsidir.

Zabit peşəsini seçən yeni-yetmələrin bu məktəbdə müasir tələblər səviyyəsində bilik-

frans iştirakçıları fikir və təkliflərini bildirdilər.

45-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey haqqı olaraq Azərbaycan Silahlı Qüvvələri üçün hərbi kadr hazırlığının beşiyi hesab edilir. Ali hərbi təhsil ocaqlarına daxil edilməzdən öncə gələcəyin zabitləri burada hərbi həyatın vərdişlərinə alışır.

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində liseyin ildönümü ilə bağlı təntənəli məra-

qəsinin və Vətən üçün sipər olmuş şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirildi.

Çıxış üçün söz alan Müdafiə Nazirliyi Döyüş Hazırlığı və Hərbi Təhsil Baş İdarəsinin şöbə rəisi polkovnik Vaqif Hüseynov Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin Silahlı Qüvvələrimizdə önəmli rolundan danışdı.

Xatırlatmağa dəyər ki, Azərbaycanın Sovet dövründə rəhbərlik etdiyi illərdə ulu öndər Heydər Əliyev müxtəlif məneələrə baxmayaraq, uzaqgörənliklə indiki Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılmasına nail olmuşdu.

Güclü ordu həm də güclü dövlət deməkdir. Ona görə Vətənin müdafiəsində dayanmağı özlərinə peşə seçənlər ən çox sözlərə layiqdirlər. Sevindirici haldır ki, yüzlərlə yeni-yetmə komandir ixtisasına yiyələnməkdən ötrü öncə zabit hazırlığının beşiyi hesab edilən Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey üz tutur.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyde təlim prosesi gündüzdən təkmilləşdirilir, tədris bazası müasir tələblərə cavab verir, bir sözlə, Silahlı Qüvvələrimizə hazırlıqlı, vətənpərvər kadrların yetişdirilməsi üçün hər bir şərait yaradılıb.

Məktəbin ildönümünə həsr edilmiş tədbirdə kursantlar "Naxçıvanski marşı"nı ifa etdilər. Sonra bölmələr təntənəli marşla tribunanın önündən keçdilər.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin 45-ci ildönümü münasibətilə şəxsi heyətinin mükafatlandırılması haqqında əmri oxundu. Təhsildə və təlimdə fərqlənən zabit, müəllim və kursantlar mükafatlandırıldı.

Mərasim Silahlı Qüvvələrin Mahni və Rəqs Ansamblının konsert proqramı ilə davam etdi.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

hərbi lisey. Müasirlik və gələcəyə baxış" mövzusunda məruzə ilə çıxış etdi. O, məktəbdə təhsilin vəziyyəti, aparılan islahatlar və qarşıda duran vəzifələr barədə ətraflı söhbət açdı.

Bu gün Silahlı Qüvvələrimizdə xidmət edən peşəkar zabit kadrlarının böyük əksəriyyəti ilk hərbi biliklərə doğma məktəbin siniflərində yiyələniblər. Liseyin yetirmələri arasında neçə-neçə general, yüksək rütbəli zabit yetişib. Qarabağ müharibəsində bu məktə-

ləre yiyələnməsi və vətənpərvər ruhdə tərbiyə alması üçün lazımı imkanların yaradılması gələcəyə ümidlərlə baxmağa imkan verir.

Sonra konfrans işini iki bölmədə davam etdirdi. Birinci bölmədə hərbi təhsilin nəzəri və praktik problemlərinə, ikinci bölmədə isə xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində müasir təlim texnologiyalarına dair çıxış və müzakirələr keçirildi. Ümumilikdə 30-dan artıq çıxış baş tutdu, müzakirələrdə kon-

sim keçirildi. Səhər tezdən məktəbin zabit və kursantları bayramsağa bəzədilmiş gəniş meydançada səf-səf düzülüşdülər. Kursantların valideynləri, yaxınları, qonaqlar tribunanın arxasında öz yerlərini tutmuşdular.

- Bayrağa təzim üçün farağat! - komandası verilən kimi şəxsi heyət ciddi görkəm alır və hərbi liseyin şərəfi hesab edilən döyüş bayrağı meydana gətirilir. Ümummilli lider Heydər Əli-

Redaksiyanın poçtundan

Hər birinizlə qürur duyuram

Salam, qəhrəman Azərbaycan əsgəri!

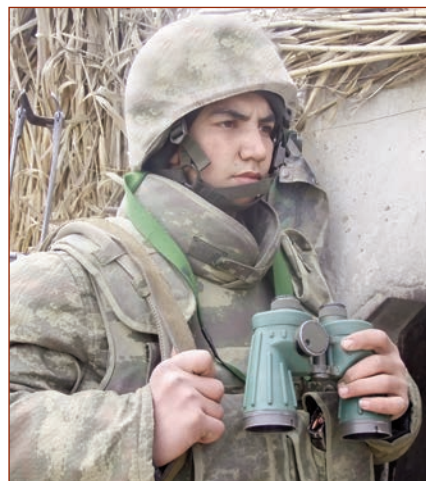
Hər birinizlə qürur duyuram, hər birinizlə fəxr edirəm. Siz qəhrəmansınız, məğrursunuz, şücaətlisiniz, igidsiniz! Öllərinizdən öpürəm. Azərbaycan əsgərinə inamımız böyükdür! Azərbaycan əsgərinin imanı Vətən, qibəsi Vətəndir!

İnanırıq ki, şəhidlərimizin qisasını alacaqsınız. Bu qisas torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsidir. Bu qisas üçrəngli bayrağımızın Şuşada, Xankəndidə, Xocalıda dalğalanmasıdır. Şəhidlərimizin qəhrəmanlıq tarixidir, igidlik salnaməsidir. Bayrağımızın dalğalandığı yerdə nə qorxu, nə də kədər olacaq!

Yaralı əsgərlərimizə şəfalar diləyirik. Səngərlərdə Vətənimizin keşiyini çəkən əsgər və zabitlərimiz hər ananın oğludu, onların hər birini analar öz övladı bilir.

İnanırıq ki, sən daha da irəli gedəcəksən, Azərbaycan əsgəri! İrəlində Şuşa var, Laçın var, Kəlbəcər var, Ağdam var, Füzuli var, Cəbrayıl var, Qubadlı var, Zəngilan var! İrəlində möhtəşəm Qələbə var, oğlum! Qələbə var!..

Südəbə SADIQ

"Gizir Seymur Quliyev hərbi sənətin sevən, işinə ürkədən bağlı olan bir gəncdir. Onun xidmət etdiyi döyüş postunda səliqə-sahman, nizam-intizam, döyüş növbətçiliyinin təşkilindən tutmuş əsgər münasibətlərinə qədər hamısı gərgin əməyin nəticəsidir". Hələ qəragahdan çıxmazdan əvvəl zabit Seymur Həbibullahov gizir haqqında bu xoş sözləri demişdi. İndi isə onun xidmət etdiyi postdayıq. Kürdəmir rayonunda anadan olan Seymur Quliyev beş ildən artıqdır bu hərbi hissədə xidmət edir. Ordu sıralarına gəldiyi gündən nümunəvi xidmət et-

Nümunəvi xidmət

"Sülh istəyirik, döyüşə də hazırıq!"

məyi qarşısına məqsəd qoyub.

Budur, düşmənlə aramızdakı məsafə bir neçə yüz metrdir. Burada sayıq müşahidə aparılır. Dəfələrlə erməni silahlıları posta basqın etmək istəyib. Lakin mətin müdafiəçilərimiz düşməni vaxtında aşkar edərək tərribatların qarşısını ala biliblər. Post başçısı deyir ki, burada xidmət edən hər bir əsgər hazırlıqlı döyüşçüdür. Onlar düşməni təhlükəsinin hansı istiqamətdən ola biləcəyini dəqiq müəyyənləşdirirlər. Ona görə də biz həmin səmti daim nəzarətdə saxlarıq.

Taım komandiri müavininin tabeliyində xidmət edən döyüşçü ilə tanış oluram. Çavuş Sahab Mahmudov da üzünə düşən vəzifənin öhdəsindən bacarıqla gələn döyüşçüdür. On ilə yaxındır cəbhə bölgəsində düşmənlə təmas xəttində xidmət edir. Onun başlıca məqsədi tabeliyində olan əsgərlərə yüksək döyüş vərdişləri aşılamaqdır.

Əsgər qazmasından səngərə əlaqə yol uzanır. Qarşıdakı hündürlük-

də görünən müşahidə postuna yaxınlaşıram.

- Əsgər Elvin Abbasov, - deyər müşahidəçi özünü təqdim edir. Uca boy döyüşçü neytral ərazini işarə edib oranı daim nəzarətdə saxladığını və hər an bu istiqamətdən təhlükə gözləndiyini deyir. Müşahidəni lazımcına aparmaq üçün hər cür cihazların olduğunu bildirir. Həmsöhbətim deyir ki, düşməni dəfələrlə günün müxtəlif vaxtlarında neytral sahəni keçməyə cəhd edib. Amma sayıqlığımız nəticəsində düşməni tərribatının qarşısı alınıb.

Burada hər bir döyüşçünün məqsədi, amalı torpaqlarımızı yağıldan qorumaqdır. Düşmənin işğal etdiyi doğma torpaqlarımızda mövqə qurduğunu deyən əsgərlər hər an Ali Baş Komandanın əmri ilə döyüşə hazır olduqlarını bildirdilər. Onların da ən böyük arzusu tezliklə xalqımıza qələbə sevinci bəxş etməkdir.

Mayor Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi forma hamımızda qürur doğurur. Gecəsini gündüzünə qatararaq Vətənimizin keşiyində dayanan oğulların məğrur görkəminə ayrı bir ahəng qatır. Qızğın döyüşlərdə, qışın şaxtasında, yayın istisində müqəddəs hərbi mundiri sanki onlara ilahi bir güc verib, sakitcə pıçıldaıyır: "Sən çox güclüsən, sən hər şeyə qadırsən, xalq sənə güvenir."

Bəs bu formaları kimlər hansı hisslərlə, istəklə, sevgilə tikib hazırlayırlar? Bu suala cavab tapmaq istəyi ilə Bakı Tikiş Evinə üz tutduq. Burada bizi baş mühəndis Ağa Əli Qasımov səmimi qarşıladı. Söhbətimizin əvvəlində müəssisə haqqında məlumat almağa maraqlı olduğumu göstərdim. Müsahibim bildirdi ki, 1937-ci ildən Volodarski adına tikiş fabriki kimi məşhur olan Bakı Tikiş Evinə hazırlandı. Hələ İkinci Dünya müharibəsi dövründə müəssisəmiz arxa cəbhədə uğurlu fəaliyyətinə görə "Qırmızı Əmək Bayrağı" ordeni ilə təltif olunub. 1999-cu ildən isə "Bakı Tikiş Evi" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti kimi tanınan müəssisədə çoxsaylı sexlər - bir neçə tikiş sexi, hazırlıq, sınaq, biçim, ütü və presləmə sahələri, laboratoriya, buxarxana və s. fəaliyyət göstərir. Müstəqil dövlətimizin ordusu üçün 1992-ci ildən hərbi formaların tikilməsi ilə məşğulduq.

Söhbətini davam etdirən baş mühəndisə görə, hərbi geyimlərin NATO modelinə keçidi ilə bağlı ilk dəfə 1994-cü ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən tapşırıq verilib. "Bütün kollektivin ümumi səyi nəticəsində reallaşdırılan işlər sonda müsbət nəticə verdi. Beləliklə də, keçmiş Sovet respublikaları arasında ilk dəfə bizim hərbiçilər NATO modelinə keçdilər."

Hazırda müəssisənin istehsal gücü müasir tələblərə cavab verəcək səviyyədədir. Bütün güc nazirliklərinin tələbatı burada ödənilir. Türkiyə, Rusiya, Çin və Belarus kimi xarici dövlətlərlə səmərəli işbirliyi qurulub. Dövlətimizin, şəxsən Prezident İlham Əliyevin və Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin qayğısı bu istehsal müəssisəsində işin məhsuldarlığına öz təsirini göstərir. Nazirliyin Arxa Cəbhə İdarəsinin əməkdaşları davamlı olaraq fabrikdə olur, hazırlanan formaların keyfiyyətini, yay və qış, bütün alt və üst geyimlərinin yüksək səviyyədə hazırlanmasına nəzarət edir, lazımı tövsiyələrini, tapşırıqlarını verirlər. Bütün bunlar isə işlərin keyfiyyətli görülməsinə zəmin yaradır.

Daha sonra baş mühəndislə tikiş sexlərinə baş çəkirik. Burada işləyən insanların hərbi formaların hazırlanmasına olan diqqəti, nəvazişi nəzərimdən yayınmır.

"Həmişə qardaşımı xatırlayıram"

Tikiş axını ustası Mərifət Abdullayeva səkkiz ildir əsgərlərimizə hərbi forma hazırlamaq kimi müqəddəs bir işlə məşğuldur. Onunla söhbətdən öyrənirəm ki, əslən Biləsuvar rayonundan olan Mərifət xanım qardaşı Qurbanəli Abdullayev müharibənin ilk illərində Vətənin müdafiəsində könüllü vuruşub, şəhid olub. Şəhid bacısı olmasından qürur duyulan xanım deyir ki, Qurban döyüşlərə getməsinə evdə heç kimə bildirməmişdi. "Bir aydan sonra hərbi formada evə gələrkən döyüşlərə yollanmasından xəbər tutduq. Hərbi forma qardaşıma çox yaraşırıdı. Bəlkə də elə o zaman qəlbimin dərinliyindən keçirdiyim həmin sevgi, istək idi məni bura gətirən. İndi hazırladığım formaların üstündə əlim gəzəndə, mənə elə gəlir ki, qardaşım sağdır, mən bu formaları onun üçün hazırlayıram. Hər əsgəri doğma qardaşım bilərəm."

Mərifət xanım kövrək duyğularıyla baş-baş qalanda hərdən şeir də yazdığını gizlətmədi. Bəlkə də çoxdandır özündə gəzdirdiyi bir vərəqi mənə verdi. Vərəqədən bu misraları oxuyuram:

Arxa cəbhənin əsgərləri

*Üçrəngli bayrağa
and içənlərin,
Zəfərə aparan
yol seçənlərin,
Məsləki qəlbində
Günəş tək yanır,
Düşmənin önündə
məğrur dayanır.
Ana torpağımın
fəxri, vüqarı,
Azərbaycanımın
mərd oğulları!*

Zabit atasının düşüncələri

Fabrikdə bizimlə həmsöhbət olan keyfiyyət üzrə nəzarət şöbəsinin rəisi Əli Məmmədov zabit atasıdır. Oğlunun Vətənə, millətə, torpağa olan sevgisi Əli müəllimi daim qürurlandırır.

- Müstəqil dövlətimizin gələcəyi onun gəncliyindən asılıdır, - deyir müsahibim. - Tələrləri hərbi peşəsinə həsr etmək istəyən gənclərimizin sayı ilbəil artır. Məni sevindirən odur ki, gənclərimiz yaşadıkları torpaq, Vətən qarşısında öz borclarını dərinləndirərək edirlər. Mənim oğlum kapitan Fərhad Məmmədov da ön cəbhədə xidmət edir. Oğlumla fəxr edirəm və onun ailəsində də balaca əsgərlər boy atır. İkinci oğul nəvəm bu günlərdə dünyaya göz açıb. Düşünürəm ki, onlar da böyüyəndə ataları kimi zabit ömrü yaşayaqqlar.

Hərbi geyimlər Vətənə sevgi ilə hazırlanır

İki qardaşı ordu sıralarında xidmət edən tikişçi Nüşabə Məmmədovanın əl işlərinə diqqət yetirəndə mənə elə gəldi ki, hərbi formaları xüsusi bir nəvazişlə biçib-tikir. Nüşabə xanım deyir ki, qardaşları Tahir və Mahir Məmmədovlar ön xətdə Vətənimize layiqincə xidmət edirlər. "Hər zabit forması hazırlayanda qardaşlarının nurlu çöhrəsi gözələrimin önündə canlanır. Bu da məni böyük bir həvəslə işləməyə ruhlandırır. Buna görə də tikdiyim zabit mundiri mənim üçün çox əzizdir."

Fabrikin gənc əməkdaşlarından olan Fəridə Süleymanovanın da qardaşı əsgərdir. Onunla söhbət məni yaman duyğulandırdı. Əsgər bacısı baxışlarını uzaqlara

dikərək, özümü sadəcə Elməddinin deyil, bütün əsgərlərin bacısı bilərəm, - deyir. - Aylardır ki, qardaşıma olan sevgimi, istəyimi tikdiyim formalara köçürürəm. Tam səmimiyyətimlə deyirəm, hərbi geyimləri Vətənə olan sevgimizlə hazırlayırdım. Əminəm ki, hərbiçilərimizin qürurlu görünməsinə bizim də payımız var.

Üç əsgər anası - 39 ilin işçisi

Baş mühəndis söhbətimizin bu yerində 1977-ci ildən tikişçi vəzifəsində işləyən Əfruz Əliyeva haqqında həvəslə danışdı. Dedi ki, üç oğul anasıdır. Əfruz xanımın övladlarının üçü də Vətən qarşısındakı müqəddəs vəzifələrini layiqincə başa vurub.

hədə baş verən son hadisələr zamanı əsgər Mikayıl Mikayıllı da düşməne layiqli cavab verən igid oğullarımızla çiyin-çiyinə vuruşarkən yaralanıb. Bu günlərdə hospitalda qəhrəman əsgərimizə baş çəkən Ziyafət xanımın əhvalı xoş idi. Həmsöhbətim deyir ki, bütün xalq illərdir ki, qələbə xəbərinin intizarını çəkirdi.

Umummilli liderimiz Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə başlanan ordu quruculuğu strategiyası hazırda onun layiqli davamçısı Prezidentimiz, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi altında inamla həyata keçirilir. Xalqımız inanır ki, Silahlı Qüvvələrimizin hünəri ilə, inşallah, Qələbə xəbəri tezliklə bütün dünyaya yayılacaq.

Əgər danışa bilseydilər...

Ürəyində torpaq itkisi, Vətən həsrəti daşıyan Sürəyya Əliyeva tikiş axını ustasıdır. Qubadlı rayonunun Xanlıq kəndində dünyaya göz açıb. Öz peşəsinin vuruşunu olan Sürəyyə xanım 22 ildir bu fabrikdə işləyir. "Hərbi forma-ya illər öncə qardaşım Vətənimize uğrunda döyüşəndə, daha sonra öz övladım əsgəri xidmətdə oldu da hansı sevgi ilə yanaşırdım-sa, indi də eyni hisslər mənimlədir. Ordumuzda xidmət edən, Vətəni, yurdu qoruyan hər kəs bizə doğmadır," - deyir Sürəyyə.

Sürəyyə xanımın iş yoldaşı Vüsalə Səfərova isə 10 ilə yaxındır burada çalışır. Fabrikin qaçaqçı işçilərindəndir. Onun da hərbi geyimlərinə olan münasibəti, ən başlıcası, peşəsinə olan sevgisi diqqətimdən yayınmır.

Baş usta Nigar Əlibəyovanın da doğmaları bu gün ordumuzun sıralarında xidmətdədir. Ömrünün düz 41 ilini istehsalatda keçirən xanımın söylədiyi "İnşallah, bizim tikdiyimiz hərbi formalar, tezliklə Qələbə xəbərini dünyaya car çəkən hərbiçilərimizin boy-buxununu bəzəyəcək. Onda igidlərimiz bu formada daha əzmlə, qalib görkəmdə olacaqlar" sözləri onu yaxından eşidən bütün işçilərin arzularını ifadə edirdi, - desəm yanlışmıdır.

Bakı Tikiş Evinə olduğum qısa müddət ərzində buradakı insanların xoş münasibəti, səmimi söhbətləri mənə könül xoşluğu yaratdı. Bəli, əgər bu formalar danışa bilseydi, bizə necə bir sevgilə, istəklə, ümüdlə hazırlanıldıklarını bildirərdilər...

Leytenant
Günay TAGİYEVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR

Ermənilərin ordumuzun tankını "vurmasına" cavab

"Onlar artıq öz tanklarını da bizim tanklar kimi qələmə verirlər"

"Azərbaycan əldə olunmuş atəşkəslə bağlı razılışmaya ciddi riayət edir, bu, səbəbdən, tanklarımız və digər texnikamız təmas xəttinə çıxarılmayıb."

Bu fikirləri Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin rəhbəri Vaqif Dərgahlı Ermənistan mətbuatının "Azərbaycana məxsus tankın vurulması" haqqında xəbəri ilə bağlı ANS PRESS-in sorğusunu cavablandırarkən deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan tərəfi erməniləri elə güclü qorxudub ki, onlar artıq öz tanklarını da bizim tanklar kimi qələmə verirlər. "Birmənalı olaraq deyə bilərəm ki, bu aprelin əvvəllərində fəal hərbi əməliyyatların keçirildiyi günlərdə tərəfimizdən vurulmuş erməni tankıdır. Belə yalan informasiyanın məqsədi erməni əsgərlərində Azərbaycan silahının gücü ilə qırılmış əhval-ruhiyyəni yüksəltməkdir. Amma, necə deyərlər, yalanın ömrü qısa olar, buna görə də rüsvay oldular", - deyə V.Dərgahlı bildirib.

"Müasir silah və texnika alınması üçün bu günlərdə külli miqdarda maliyyə vəsaiti ayrılacaq"

"Cəbhədəki son hadisələrdən sonra erməni tərəfinin fəallaşması ancaq təbliğat xarakteri daşıyır və həmişə olduğu kimi standart pafoslu xəbərlər sırasında yenedə "könüllülər", "diaspor", "varlı ermənilər" və digərlərinin adları hallanır".

Bu barədə APA-ya Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətindən erməni separatçılara müasir silah alınması məqsədilə 6,5 milyon dollar məbləğində pul vəsaitinin toplanılması barədə məlumatı şərh edərkən bildirdilər.

Müdafiə Nazirliyindən deyiblər ki, Qarabağ separatçıları üçün müasir silah alınması məqsədilə 6,5 milyon dollar məbləğində maddi vəsaitin toplanılması barədə məlumatın yayılması da sabun köpüyü effektindən başqa heç nəyə yaramır.

"Həmişə bəllidir ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində məskunlaşan ermənilərin təşkil etdikləri marafonlar, xeyriyyə və digər tədbirlərdə topladıkları məbləğ nəinki yeni silahların alınmasına, heç sənədlərə zorla doldurulmuş könüllülərə bir qarın yemək verməyə və güllə almağa belə çatmaz.

Ermənilərin əksinə olaraq, Azərbaycanın iqtisadi potensialı Silahlı Qüvvələrimizi müasir dövrün tələblərinə uyğun təchiz etməyə, dünyada mövcud olan yeniliklərin, si-

dımların, mənəvi dəstəyin göstərilməsi işi yerinə yetirilir. Bundan əlavə, bu günlərdə Ali Baş Komandanın xüsusi tapşırığına əsasən si-

lah və texnikanın tətbiqinə imkan verir.

Son hadisələrdən sonra dövlət başçısı, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev Silahlı Qüvvələrimizə göstərilən diqqət və qayğının gündən-günə daha da yüksələn tempə davam etdiriləcəyini bəyan edib. Onun tapşırığına əsasən, şəhidlərə, onların ailə üzvlərinə və yaralılarına tələb olunan maddi, sosial yar-

lah-sursatın, döyüş texnikasının yenilənməsi və əlavə döyüş ehtiyatlarının yaradılması, müasir silah və texnikanın alınması üçün külli miqdarda maliyyə vəsaiti ayrılacaq.

Görülən bu tədbirlər Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyətinin, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji durumunun daha da yüksəlməsinə əlavə imkan verən stimol olacaq", - deyə məlumatda bildirilir.

Ermənilərə məxsus PUA məhv edilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, cəbhə bölgəsində Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri üzərində uçuşlar həyata keçirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus "X-55" tipli pilotsuz uçuş aparatı (PUA) bölmələrimiz tərəfindən məhv edilib..

Müdafiə Nazirliyi guya dörd hərbi qulluqçumuzun minaya düşməsi barədə xəbərə münasibət bildirib

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidməti Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin dörd hərbi qulluqçusunun guya minaya düşərək həlak olması və yaralanması ilə bağlı sosial şəbəkələrdə və Ermənistan KİV-lərində yayılan xəbərə münasibət bildirib.

Nazirliyin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildirdilər ki, cəbhə xəttində baş verən son hadisələr zamanı şəhid olanlar və yaralananlar barədə məlumatlar, onların adları, soyadları, eləcə də hərbi sahədə dövlət sirri təşkil edən digər məlumatlar bəzi sosial şəbəkə istifadəçiləri tərəfindən məqsədyönlü surətdə toplanaraq paylaşıdır. Bəzi KİV-lər isə rəsmi məlumatlardan da başqa sosial şəbəkələrdə yayılan yanlış və dəqiqləşdirilməmiş xəbərlərdən istifadə edirlər ki, bu da məqsədəuyğun deyil.

"Həbib Mütəzir" adlı sosial şəbəkə istifadəçisi guya üç hərbi qulluqçumuzun şəhid olması və bir nəfərin yaralanması barədə növbəti dəfə kobud səhvlərə yol verərək qeyri-dəqiq xəbəri "Facebook" səhifəsində paylaşmış. Onun bu hərəkəti düşmən tərəfinin maraqlarına xidmət etməklə yanaşı, əksər hallarda erməni kəşfiyyatının Silahlı Qüvvələrimiz haqqında məlumat əldə etməsinə kömək göstərir və qarşı tərəfin işini xeyli asanlaşdırır.

Belə hallar qəti surətdə yolverilməzdir. Müdafiə Nazirliyi kütləvi informasiya vasitələrini, ictimaiyyətin nümayəndələrini və sosial şəbəkələrin istifadəçilərini belə hallara qarşı mübarizədə həmrəy olmağa və bunun qarşısının alınması üçün fəal iştirak etməklə vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirməyə çağırır.

Diqqətinizə bir daha çatdırırıq ki, polkovnik-leytenant Axundov Sənan Tahir oğlu təhlükəsizlik qaydalarının pozulması nəticəsində həlak olub", - deyə Müdafiə Nazirliyinin açıqlamasında bildirilib.

Azərbaycanla NATO arasında 2016-cı il PAP sənədinin müzakirəsi üzrə görüş keçirilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, aprelin 19-da Belçika Krallığının Brüssel şəhərində yerləşən NATO-nun Mənzil-Qərargahında Azərbaycan Respublikası ilə NATO arasında 2016-cı il "Planlaşdırma və Analiz Prosesi" (PAP) sənədi çərçivəsində Tərəfdaşlıq Məqsədlərinin müzakirəsi üzrə NATO-nun Şimali Atlantika Şurasının "28+1" formatında görüş keçirilib

Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə və Xarici İşlər Nazirliklərinin, Dövlət

Sərhəd Xidmətinin, eləcə də NATO yanında Azərbaycan Respublikasının daimi Nümayəndəliyinin təmsilçiləri iştirak ediblər.

Tədbirdə regiondakı təhlükəsizlik məsələləri, müdafiə sahəsində aparılan islahatlar, PAP üzrə məqsədlərin yerinə yetirilməsi, o cümlədən NATO ilə hərbi uzlaşmanın genişləndirilməsinin perspektivləri üzrə müzakirələr aparılıb.

Müdafiə Nazirliyi Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsinin rəisi general-mayor Hüseyn

Mahmudov NATO üzv dövlətlərinin nümayəndələrinə aprelin ilk günlərində qoşunların təmas xəttində yerləşən Azərbaycan Respublikasının yaşayış məntəqələrinə və vətəndaşlarına qarşı erməni bölmələrinin həyata keçirdiyi təxribat fəaliyyətləri, onların qarşısının alınması, o cümlədən mülki əhalinin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində keçirilən cavab tədbirləri barədə geniş məlumat verib.

**S.Mehmandarov
və millilik**

Səməd bəy hərbi təhsilini Rusiyada almış, bütün xidmət həyatını əyalət xalqlarına həqarət ruhunda tərbiyə edilmiş çar hərbciləri arasında keçirmişdi, Azərbaycan dilini zəif bildirdi. Bütün bunlar ilk baxışdan belə bir təəssürat yarada bilərdi ki, S.Mehmandarov rus aristokratik həyat tərzinin güclü təsiri altında olmuşdur. Ancaq belə deyildi. S.Mehmandarov tamamilə milli ruhda yoğrulmuş bir insan idi. Onun sinəsində bütünlüklə Azərbaycanın milli ənənələrinə və mənafələrinə bağlı olan bir ürək döyünürdü. Bu insanın Cümhuriyyət ordusunun təşkili sahəsindəki fəaliyyəti də bu deyilənləri sübut edir.

S.Mehmandarov hərbi nazir təyin ediləndə türk qoşunları hələ Azərbaycanı tərk etməmişdi. Türk hərbciləri Azərbaycanın ordu quruculuğuna öz təsirlərini göstərmişdilər. Yeni ordu quruculuğunda həm türk təcrübəsinin, həm də orduda xidmət edən çoxsaylı rus zabitlərinin vasitəsiylə rus təcrübəsinin güclü təsiri var idi. Ancaq S.Mehmandarov bu təcrübələrin hər hansı birini mexaniki olaraq Azərbaycan həyatına köçürmədi. Əksinə, mövcud təcrübələrə uyğun olaraq, milli ənənələri üstün tutan yeni bir ordu qurdu. Ona görə də Cümhuriyyət ordusu ilə xalq arasında qırılmaz bir bağlılıq var idi.

S.Mehmandarov fəaliyyətinin elə ilk günlərindən Azərbaycan dilinin orduda əsas dil kimi işlədilməsi barədə əmr verdi və bütün qeyri-azərbaycanlı zabitlər qarşısında belə bir tələb qoydu ki, bir ay müddətində komanda sözlərini Azərbaycan dilində öyrənsinlər. Həmin müddətdən sonra əsgərlərə Azərbaycan dilində komanda verə bilməyən zabitlər ordudan kənarlaşdırıldı. S.Mehmandarovun əmri ilə orduda salamlaşma Azərbaycan ənənələrinə uyğun olaraq aparıldı, milli geyimin tətbiqinə başlanıldı. Milli geyimə bütünlüklə keçməmişdən əvvəl S.Mehmandarov tələb edirdi ki, bütün şəxsi heyət furajka yerinə papaq istifadə etsin. Qoşun hissələrində dini ayinlərin icrasına lazımi şərait yaradılmışdı. Dini bayramlar və Novruz bayramı xüsusi təntənə ilə qeyd edilirdi. Həmin gün nazirin əmri ilə bayram yeməkləri bişirilirdi, cəzalandırılmışların cəzası bağışlanırdı. Ümumiyyətlə, orduda Azərbaycan milli yeməkləri bişirilirdi. Qoşun hissələrinin döyüş bayraqları qəbul edilmişdi və bayraqların üzərində də xalqın milli həyatını əks etdirən ornamentlər həkk edilmişdi. Hissələrdə

Azərbaycan dilinin öyrənilməsi, Azərbaycanın qəhrəmanlıq tarixinin təbliği təşkil edilmişdi.

Bütün bu məsələlərin icrasında və riayət edilməsində də bir ardıcılıq var idi və onlar daimi olaraq S.Mehmandarovun şəxsi nəzarəti altında idi.

**S.Mehmandarov
qətiyyəti və insaniyyəti**

Qətiyyət və insaniyyət, tələbkarlıq və qayğıkeşlik S.Mehmandarovun şəxsiyyətinin ay-

rəfini qoruya bilməyənlərə, vəziyyətinə səhlənkarlıqla yanaşanlara qarşı çox kəskin mövqə tuturdu. Məsələn, məlumdur ki, zabit nüfuzu ilə bir araya sığmayan hərəkətlərə yol verdiyi üçün Səməd bəy hətta generala da güzəştə getməmiş və general-mayor Purseladzeni Azərbaycan Ordusu sıralarından xaric etmişdi. 1920-ci ilin martında S.Mehmandarovun əmri ilə əsgər əxlaq və alicənablığı anlayışı ilə bir araya sığmayan eməllərə yol verdikləri üçün iki

sından xahiş edir ki, onun əsgər libasını hökumət malı olduğu üçün xidmət etdiyi hissəyə çatdırınsın. Anası da onun vəsiyyətinə əməl edərək paltarları hissəyə geri qaytarır. S.Mehmandarov vəfat etmiş süvarinin xidməti ilə maraqlandıqda məlum olur ki, o, həmişə nümunəvi davranışı, sonsuz təmizliyi, işgüzarlığı və intizamılığı ilə fərqlənibmiş. Belə bir əsgərin - Və-

xatirələrində S.Mehmandarovu ehtiramla yad edirdilər. Üzeyir bəy Hacıbəyli məqalələrindən birində S.Mehmandarovu "sahibi-qüdrət və maliki-qüvvət bir orqanizator" kimi xarakterizə edirdi. Xalqın ona olan məhəbbətinin nəticəsi idi ki, S.Mehmandarov Lənkəran bölgəsinin əhalisi tərəfindən parlamentə deputat seçilmişdi.

S.Mehmandarov fəaliyyəti ilə bir nüfuz sahibi olmuşdu ki, onun adına hətta mahnılar və şerqlər də qoşulmuşdu. Həmin mahnılardan birinin mətni aşağıdakı kimi idi:

*Sağ ol, Səməd paşa, səni min yaşa,
İstəyin, niyyətin dəyməsən daşa,
Çoxdan bəri gözlərdik,
Qafqazı sən qoru, yaşa.*

*Türk elinin salamu var
Min il yaşa, Səməd paşa
Səməd paşa əsgərlərin pədəri,
Çağırır döyüşə qoç ərənləri.*

*Qafqaziyyəyə şən gəlir,
Dərdlərə dərman gəlir,
Aç qoynunu ulu Qafqaz
Şox sevdiyin Səməd gəlir.*

**S.Mehmandarovun
son əmri**

1920-ci il aprelin 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süqut etdiyi gün Səməd bəy Mehmandarov Cümhuriyyətin hərbi naziri kimi sonuncu, 238 nömrəli əmrini imzaladı. Bu son əmrdə Səməd bəy öz əli ilə qurduğu ordunu, bu ordunun zabit və əsgərlərini və nəhayət, onun üçün əziz olan Vətəni Azərbaycanı necə böyük səmimiyyətlə sevdiyini görmək mümkündür. Məhz bu sevginin və bağlılığın nəticəsi idi ki, həyatına təhlükə olmasına baxmayaraq, Səməd bəy Mehmandarov Cümhuriyyətin süqutundan sonra Azərbaycanı tərk etmədi, həyatının son anınadək Azərbaycanla yaşadı.

"Bu gün mən öz vəzifəmi sovet hakimiyyəti tərəfindən yenidən təyin edilmiş hərbi və dəniz komissarı Çingiz İldırma təhvil verdim. Bunu elan edib salamatlaşan zaman mən bütün əziz xidmət yoldaşlarıma sədaqətli və cəsur xidmətlərinə görə öz səmimi minnətdarlığımı bildirirəm. Şübhə etmirəm ki, onlar yeni hakimiyyət dövründə də hamımız üçün əziz olan Azərbaycanın naminə vicdan və sədaqətlə xidmət edəcəklər.

Salamat qalın, böyükdən tutmuş kiçik əsgərə qədər sizin hamınıza ürəkdən, bütün səmimiyyətimlə həm işdə, həm də ailə həyatında hər cürə əmin-amanlıq, müvəffəqiyyət və xoşbəxtlik arzu edirəm.

*Amin Allah!
Hərbi nazir, tam artilleriya generalı S.Mehmandarov."*

**Mehman SÜLEYMANOV,
tarix elmləri doktoru**

General S.Mehmandarov - 160

Hərb tariximizin fəxri

II məqalə

rılmaz xarakterik cəhətləri idi. Onun üçün zabit və əsgər adı insanlar deyildi, xalqın keşiyində dayanan, çiyinlərinə çox məsuliyyətli və şərəfli vəzifələr götürmüş şəxslər idi. O hər vasitə ilə zabit və əsgərin nüfuzunu qaldırmağa, onların zəruri ehtiyaclarının ödənilməsinə çalışırdı. Səməd bəy parlamentdəki çıxışında bildirdi ki, hərbcilər ev-əşiklərindən uzaq düşmüş, hər cürə məhrumiyyətlərə dözmək məcburiyyətində olan insanlardır və onların qayğısı lazımi şəkildə ödənməyə, bu insanların fikri tamamilə başqa şeylərlə məşğul olacaqdır. Ölkənin imkanlarının məhdud olmasına baxmayaraq, Səməd bəy vaxtaşırı hərbi qulluqçuların maaşlarının artırılması barədə hökumət qarşısında vəsatət qaldırırdı. Bu vəsatətlər adətən müsbət həll olunurdu. Onun nazir olduğu vaxtda bir dəfə zabitlərin aylıq maaşı gecikdirilmişdi. Səməd bəy dərhal hökumət qarşısında məsələ qaldıraraq bunun yolverilməz olduğunu bildirmişdi. Hökumət də bu məsələyə prinsipliqlə yanaşmışdı. Növbəti ayda Maliyyə naziri Hərbi Nazirliyin maaşını vaxtından əvvəl buraxmış və bu barədə əvvəldən nazirliyə xəbər də vermişdi. Bu məsələnin özü də Səməd bəyin hərbi qulluqçulara qayğısının hansı səviyyədə olduğunu nümayiş etdirirdi.

Eyni zamanda Səməd bəy Mehmandarov əsgər və zabitlərin xidmətinə qarşı çox ciddi tələblər irəli sürürdü. O, zabit şə-

zərbaycanlı praporşik də xidmətdən azad edilmişdi.

S.Mehmandarov bütün fəaliyyəti boyu zabit və əsgərlərin zəhmətlərinin düzgün qiymətləndirilməsinə, yersiz hərəkətləri, əsaslandırılmamış əmrləri ilə əsgərlərdə xidmətin müqəddəsliyinə, komandirlərinə qarşı etibarsızlığın yaranmasına yol verilməsinə çağırırdı. 1919-cu ilin fevralın əvvəlində hərbi nazirin Şuşaya gəlməsi münasibətilə buradakı taborun şəxsi heyəti açıq havada düzülmüş və qarşılanma mərasimi keçirilmişdi. S.Mehmandarov onun xəbəri olmadan şəxsi heyətin soyuq havada sırada saxlanmasına kəskin etirazını bildirmişdi. Onun fikrincə, belə hallar əsgərlərdə zabit heyətinə qarşı bir hörmətsizlik yaradırdı. S.Mehmandarov ordu rəhbərliyinə qarşı süni hörmət yaradılmasının tamamilə əleyhinə idi. O, əsgər qəlbine prinsipli və qayğıkeş münasibətlə yol tapmağa çağırırdı. Xidmətə qarşı vicdanlı münasibət göstərən əsgər və zabitlərin ibtətimiz eməlləri S.Mehmandarovun diqqətindən qaçmırdı. Belə eməllər əmrə ordunun bütün şəxsi heyətinə elan olunurdu. Hərbi nazir özünün 3 mart 1919-cu il tarixli 130 sayılı əmrində göstərirdi ki, 1-ci Tatar süvari alayının əsgəri, Bakı qəzasının Saray kəndinin sakini Xanmirzə Məlik Əhməd oğlu xəstə anasına baş çəkmək üçün icazə alıb evlərinə gedibmiş. Necə olursa, həmin əsgər öz evlərində vəfat edir. Ancaq vəfatından qabaq xəstə ana-

tən müdafiəçisinin ölümünü hərbi nazir ağır bir itki bilirdi və onun Azərbaycan Ordusu sıralarında xidmətə vicdanlı münasibətini hamıya nümunə sayırdı. Adı çəkilən əmrini S.Mehmandarov aşağıdakı cümlələrlə bitirirdi: "Belə süvarinin ölümü xidmət etdiyi hissə üçün böyük itkidir. Hamının diqqətini belə bir məsələyə cəlb edirəm ki, ölümünə qədər Xanmirzə Məlik Əhməd oğlu bütün xidməti əmlakı öz hissəsinə qaytarmağa borclu olduğunu unutmamışdı. Onun qoca anası isə çox kasıb olmasına baxmayaraq oğlunun iradəsinə yerinə yetirməyə imkan tapmışdı. Allah bizim Vətənimizə belə təmiz insanlardan daha çox qismət eləsin."

**S.Mehmandarov və
xalq məhəbbəti**

Azərbaycan milli mücadiləsinin bütün fəalları, dövrün qabaqcıl ictimai-siyasi qüvvələri, sadə xalq kütlələri S.Mehmandarova böyük hörmət və ehtiram bəsləyirdilər. S.Mehmandarovun iştirak etdiyi bütün tədbirlərdə o, diqqət mərkəzində olardı və bu barədə dövrün qəzetlərində də xeyli məlumatlar vardır. Bayram günlərində keçirilən paradlarda S.Mehmandarovun iştirakı mətbuat səhifələrində xüsusi olaraq vəsf olunurdu. S.Mehmandarov milli ordunun simvoluna çevrilmişdi və milli ordu quruculuğu da haqlı olaraq onun adı ilə bağlı idi. Azərbaycanın milli-azadlıq mübarizəsinin öncüllərindən olan M.Ə.Rəsulzadə, F.X.Xoyski, Nağı bəy Şeyxzamanlı və digərləri çıxışlarında, əsərlərində və

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Bakının 72 nömrəli tam

orta məktəbinin IX və X sinif şagirdlərinin Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi

Şagirdlər hərbi məktəbdə

Məktəbinə ekskursiyası təşkil olunub.

Şagirdlər "Çağırışaqədərki hazırlıq" fənni üzrə dərslərdə aldıkları biliklərin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hərbi məktəbin kafedralarında tədris, maddi-texniki və digər hərbi təyinatlı vasitələrlə yaxından tanış olublar.

Burada şagirdlərə Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin fəaliyyəti, hərbi kafedralarda döyüş texnikası, atıcı silahlar, onlardan istifadə qaydaları və s. haqqında məlumat verilib.

Səni ziyarətgahım
bilmişəm, Lələtəpə.
Qollarını yana aç,
Gəlmişəm, Lələtəpə.

Nə çatmışan qaşını? -
Öpdüm qara daşını.
Gözünün qan yaşını
silmişəm, Lələtəpə.

Yola döənən iz görüb,
İzi qənirsiz görüb,
Səni gülürüz görüb
Gülmüşəm, Lələtəpə.

Boylanırdın hər gələn
səse, Lələtəpəmiz.
Hər yola, hər ciğirə,
izə, Lələtəpəmiz.

Yol gözlədin neçə il,
Vaxt donmuşdu elə bil...
Hünərin sığan deyil
Sözə, Lələtəpəmiz.

Tanıdın yol seçəni,
Daşdan-daşa keçəni...
Vurma olub-keçəni
üzə, Lələtəpəmiz.

Bu yal-yamac, bu ətək
gözəldi əvvəlkiyə...
Xeyir-dua ver, gedək,
Bizə, Lələtəpəmiz.

Neçə onillərin o üzündə sən
İmanı kamilə iman yeriydin.
Geniş ətəyinə sığınanlara
Yerlərdən, göylərdən aman yeriydin.

İmanla, inamla yaşayanların
Dünyanın dolaşqı yolları üstə
Səni könülünə yad eləyirdi.
Nigarən, narahət ümidlərini
Sənin qüdrətinə ad eləyirdi.
Göylərdən yerləre enən pir bilib
Göylərin ruhunu şad eləyirdi.

Neçə yüzillərin şahənşahıydın,
Qada yazılıbmış ilin birinə.
Cöhlündə-düzündə o yaz günündə
Qəhərin cücərdi çiçək yerinə.

Bir vaxtlar əlinə sığal çəkərdin
Boy atan çiçəyə, gülə görəndə.
Lələlik taxtının sultanı kimi
Gözlərin gülərdi lələ görəndə.

"Can!" dedin ellərin haqqı-sayına,
Hay verdin, qoşuldun hər harayına.

Lələtəpə

(Lirik poema)

Barmaq qıcayardın Araz çayına
Göyün göy üzündə halə görəndə.

Elə alışırdın, elə yanırıdın,
Hər günü ömürə haram sanırdın.
Nələr düşürdün, nələr anırdın
Cocuş Mərcanlıni belə görəndə?!
Yadların nəfəsindən
burda çəmənzarların
gülü-çiçəyi soldu.
Aylar illərə döndü...
Dirsek - dizdə,
əl - üzdə,
Analar nəne oldu...

Mərcanlıdan uzaqda
göylər ayrı göyüdü.
Bu illərdə körpələr
bəleyindən qan sızan
bayatıyla böyüdü:

...lələ dağlar,
Çiskindi hələ dağlar.
Qövr eləyən yaramı
Çisəyə belə, dağlar!..

İllərlə can atırdı
Vətən boyda həsrəti
aşib-daşanlar sənə.
Mərcanlıda doğulub
Mərcanlıdan uzaqda
cavanlaşanlar sənə:

...sözdü lələm,
İllərlə dözdü lələm.
Sənsiz bağrımın başı
Bir yanar közdü, Lələm!..

Nə yumşalda bilərdi
Ömür boyda həsrətin
Ovunmaz göynəyini?!
Həsrətin boz əlləri
Əynindən çıxardırdı
gecənin köynəyini...

...Zaman - küskün...
Yurd həsrəti,
Əlləriylə dikəldiyi
odasında vird həsrəti -
bayatıydı nənələrə.
Səhərləri açılmayan
zil-qaranlıq gecələrdə
xeyalların nəhayəti -
bayatıydı nənələrə.
Göy - bayatı,
Yer - bayatı...
Ömrün-günün ödənciydi
hər bayatı...
Nənələri
bir mələbə kökləyirdi
bir bayatı:

...yurda sarı,
Ömrümü yurda sarı.
Candan can ıman ruhum
Boylanır yurda sarı...

Araya səngərlər düşdü...
Dönmədin
Vətənin ruhunun uzaqlığına.
Vətən sevgisindən sıyrılanların
Döndülər bir yolun üz ağılığına.

1 aprel gecəsi...
Ayın şöəsi
Sənə gələnlərin izinə döndü.
Özgə torpağına dirseklənenin
Közü külə döndü, ocağı söndü...

Sənin oğulların, Lələtəpəmiz,
Dirəşən yağışa qan uddururdu.
Sənə güllə-güllə can atanların
Qaçana adını unutturdu.

Gecənin içində qaçan yağını,
gecənin içində məhv elədilər.
Lələsi olduğun oğullar səni
Lələlər sayacağı mədh elədilər.

Üz sürtdüm zirvəndə daş-torpağına,
Əl uzat, göylərdən üz aydınlığı.
İrili-xırdalı yaralarına
Məlhəm etməliyik biz aydınlığı.

Gəlmişəm əlinde əlim izinə,
Salavat çevirəm Tanrı səsinə.
Sənə vurğunların bu gəlişinə
Səmavi əlinlə süz aydınlığı.

Hər xırda daşını bir dağ görürəm,
Ruhumu ruhuna ortağ görürəm.
Zirvəndə üçrəngli bayraq görürəm,
Budur, Vətən üçün göz aydınlığı!..

* * *

Lələtəpə, bu yaz günü könlümüzü
təlləndirən bir ülfətdi əsgərlərin.
Gün çıxıbdı...
Yal-yamacın üzə gülür,
Ruhumuza şeiyyətdi əsgərlərin.

Göyü yerə, yeri göyə bənd eləyər,
Mərcanlıni istədiyini kənd eləyər,
Urəyini sərhədlərdə sədd eləyər,
Vətən boyda sədəqətdi əsgərlərin.

Biz ki, ömür yaşamırıq rəya üçün,
Yozulmayan xəyal üçün, xülya üçün,
Yaxın üçün, uzaq üçün - dünya üçün
Görünməmiş bir heyrətdi əsgərlərin.

Lələtəpə, axar suyun çağlayacaq,
Daşa-daşa daşı daşa bağlayacaq.
Yad ömrünü dağım-dağım dağılayacaq,
Bağrına bas, dəyanətdi əsgərlərin.

Ucalığa yol aldılar, ucaldılar,
Qəlbəqara yağıldan bac aldılar.
İlahilik məqamından güc aldılar,
Vətən boyda məhəbbətdi əsgərlərin!..

* * *

İnam zirvəsisən, Lələtəpəmiz,
Səni bayraq edən qollar görürəm.
Sağına-soluna baxıram...
Burdan
Şuşaya aparın yollar görürəm!..

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

"N" hərbi hissəsində Gəncə Qarnizonu Zabitlər Evinin təşkilatçılığı ilə incəsənət ustaları və "ASAN xidmət" in fəalları yaddaqalan görüş keçirdi. Zabit Elşən Qapaqov iştirakçıları salamlayaraq bildirdi ki, belə tədbirlər əsgərlərin vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsinə xidmət edir.

Tədbirdə əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin və Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Dövlət himni səsləndirildi.

Zabit Rasim Manafov çıxış edərək Silahlı Qüvvələrimizin əsgər və zabitlərinin düşmən təxribatının qarşısının alınmasında göstərdikləri rəşadət və igidliklərdən söhbət açdı. Dö-

"ASAN xidmət" ön xətdə

yüşçüləri təbrik edərək, onlara qələbə sevinci arzuladı. "Silahlı Qüvvələrimizin və xalqımızın qələbə əzmi yüksəkdir. Son hərbi əməliyyatlar bir daha sübut etdi ki, Silahlı Qüvvələrimiz Vətənimizin ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə qadirdir və respublika Prezidenti, Ali Baş Komandan İlah Əliyevin rəhbərliyi altında qarşıya qoyulan döyüş tapşırıqlarını əzmlə yerinə yetirəcək."

Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən "ASAN xidmət" in əməkdaşı Vaqif Əjdərli bildirdi ki, çalışdığı qurum tərəfindən "Əsgərə məktub" layihəsi həyata keçirilir. "Bu işi həyata keçirən "ASAN xidmət" gənclər təşkilatı tez-tez cəbhə bölgələrində olur, əsgər və zabitlərimizlə yaddaqalan görüşlər keçirir. Cəbhə bölgəsində xidmət edən əsgərlərə gənclərin və yeniyetmələrin, məktəblilərin məktubları təqdim edilir. Məktublar da hər bir döyüşçüyə qürurverici anlar yaşadır, onları qələbəyə ruhlandırır."

Hərbi hissə komandanlığı adından döyüşdə fərqlənən əsgərlərə fəxri fərmanlar təqdim

olundu. Tərtər döyüşlərində iştirak etmiş, Beyləqan rayonunun yetirməsi olan Nicat Şərifli silahdaşları adından çıxış edərək Vətən andına həmişə sadıq qalaraq düşməne qarşı döyüşlərə hazır olduqlarını söylədi və şəhid silahdaşlarına həsr etdiyi

yeva və Nicat Rəhimov vətənpərvərlik ruhunda mahnılar ifa etdilər.

"ASAN xidmət könüllüləri" ön xətdə xidmət edən əsgərlərə məktublar təqdim etdilər.

Sonda zabit Rasim Manafov birlik komandanlığı adından

şeiirini oxudu.

Gəncə Qarnizonu Zabitlər Evinin solistləri Roza Zərgərli, Zaur Nəğməkar, Lamiyə Paşa-

tədbir iştirakçılarına minnətdarlığını bildirdi.

Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şofaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şorq" hərbi şəhəri

Növbətçi

mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirərək "Hərbi nəşriyyat" in mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.

Lisənziya № 361

Sifariş № 194

Nüsxə 4700